

SADRŽAJ :

1. Uvod	2
1.1. Istorijski razvoj odbojke u svijetu	2
2. Predmet i cilj rada	4
2.1. Predmet rada	4
2.2. Cilj rada.....	4
4. Metode istraživanja.....	5
4. Razvoj odbojkaškog kluba “Budvanska rivijera” iz Budve	6
4.1 Osnivanje SD “MOGREN ”	6
4.2. Period razvoja od 1976 - 1997	10
4.3.Period razvoja i najvećih sportskih uspjeha.....	18
5. Perspektiva kluba	26
6. Zaključci	28
Literatura.....	28

1. Uvod

1.1. Istorijski razvoj odbojke u svijetu

Još u drevnim vremenima bilo je poznato odbijanje lopte rukom. Sve igre loptom koja se odbijala ili hvatala rukama, generalno vuku korijene iz antičkih igara. Svoj sportski karakter odbojka dobija teka krajem 18.v. Odbojka je jedna od igara iz grupe najmlađih sportova nastalih u Americi krajem 19.v. Za vrijeme zime 1885. godine, trener za fizičku pripremu sportista Vilijam Morgan u gradu Holiok se mučio kako preko zime da organizuje kondicioni trening za igrače bejzbola, ragbija i košarke. Odbojka je nastala u gimnastičkoj dvorani. Vilijam Morgan je na sredini gimnastičke dvorane razapeo mrežu za tenis. Visina mreže je bila 198cm. Po šest do sedam igrača sa svake strane prebacivalo je unutrašnji deo košarkaške lopte. Morgan je igru nazvao mintonet. On je 1896. Godine pozvan da demonstrira novu igru od strane UMSA (omladina hrišćanskog društva). U novoj sali, pored grada Holioka, pred mnogobrojnom publikom, po prvi put su igrala dva tima sa po pet igrača. Posmatrajući ovu utakmicu, ime ovoj igri, daje profesor Alfred Holsten volleyball, što znači na leteća lopta na engleskom.

Odbojka je nastala iz dva sporta, tenisa i rukometa. Mreža je pozajmljena iz tenisa kao i pravilo dva pokušaja servisa. Za vreme igre nema direktnog kontakta sa protivnikom. Igra nije agresivna, veoma je zabavna i ubrzo je stekla veliku popularnost. Košarkaška lopta sa kojom se do tada igralo ubrzo je zamijenjena sa manjom i ljepšom loptom. Visina mreže je podignuta na 243cm za muškarce. Odbojka je u domovini svog nastanka (SAD), vrlo brzo stekla veliku popularnost, prije svega kao odlična kondiciona igra, za ostale sportove u zimskom periodu a kasnije i

kao samostalna igra. Iz SAD se brzo širi u susedne zemlje (Meksiko, Kuba, Panama, Brazil, Argentina) a zatim i na ostale kontinente.

Odbojku u Evropu donose američki vojnici za vrijeme prvog svjetskog rata 1914. Godine i to u Englesku. Pravu popularnost i masovnost odbojka je dobila u Francuskoj, prije svega u školama i univerzitetima. Odbojka je pored korišćenja zatvorenih dvorana, sve više okrenuta i na igru na otvorenom prostoru. Prva nacionalna federacija za mušku odbojku osnovana je u Čehoslovačkoj 1924. godine, a 1931. i za žene. Odbojka se prenosi u tadašnji SSSR, gdje se igra od 1919. godine. SSSR je imao velikog uspjeha na evropskim i svjetskim prvenstvima, olimpijadama i drugim takmičenjima. U Berlinu 1936.godine za vrijeme održavanja Olimpijskih igara, redukovana su dotadašnja pravila takmičenja od strane međunarodne komisije za odbojku. Unijeti su metrički sistemi mijera. Mreža je fiksirana na 243cm za muškarce a 224cm za žene. U Parizu 1947.godine osniva se FIVB (svjetska odbojkaška federacija) . To je prva međunarodna oragnizacija za odbojku uz učešće sledećih 14 zemalja: Italija, Holandija, Belgija, Jugoslavija, Rumunija, Mađarska, Portugalija, SAD, Brazil, Urugvaj i Egipat. Odbojka se prvi puta na Olimpijskim igrama pojavljuje u Tokiju 1964. godine. Pored Olimpijade, najvažnija održana takmičenja u odbojci su: 1948.u Rimu održano prvo prvenstvo svijeta za muškarce, prvo svjetsko prvenstvo za žene, održano je u Pragu 1948.godine.

Donošenjem novih pravila (upotreba nogu, povećan broj poena na 25, poeni se računaju kao u tajbrejku), znatno se ubrzava igra i postaje interesantnija za gledaoce.

2. Predmet i cilj rada

2.1. *Predmet rada*

Predmet rada je nastanak, razvoj i perspektiva odbojkaškog kluba “Budvanska rivijera” iz Budve

2.2. *Cilj rada*

Cilj ovog rada je da se na jednom mjestu, na osnovu prikupljenih i kritički obrađenih podataka, utvrde

1. Vrijeme, mjesto i način nastanka odbojkaškog kluba “Budvanska rivijera” iz Budve
2. Periodi razvoja odbojkaškog kluba “Budvanska rivijera” iz Budve
3. Najveći uspjesi odbojkaškog kluba “Budvanska rivijera” iz Budve

4. Metode istraživanja

U radu je primijenjen deskriptivni i istorijski metod u svim njegovim fazama i u tom smislu izvršeno je prikupljanje podataka i činjenica koje pokazuju dinamiku razvoja odbojkaškog kluba "Budvanska rivijera" iz Budve.

Osnovne teškoće u istraživanju sastojale su se u nepostojanju arhive kluba.

Dobijeni podaci su sistematizovani i tek nakon ocijene kritike izvora po zahtjevima istorijskog metoda, obavljena njihova sinteza.

4. Razvoj odbojkaškog kluba "Budvanska rivijera" iz Budve

4.1. Osnivanje SD "MOGREN "

Nemoguće je govoriti o samim začetima odbojkaškog sporta u Budvi bez pozivanja na sijećanje često pominjanog Nikše Fabrisa, koji je govoreći o istorijatu FK »Mogren« u više navrata isticao (a to su u monografiji »FK Mogren 1920 - 1995. godina« dr Novak Jovanović i Savo Gregović i zabilježili) da je 1930. u gradu osnovano Sportsko društvo »Mogren« koji su sačinjavali, osim fudbalskog, vaterpolo, stonoteniski i odbojkaški klub.

Slika 1. Odbojkaši "Mogrena" 1956.

Za razliku od dobrih rezultata stonoteniskog kluba, pokojni Fabris je navodio da je odbojkaški klub radio kratko i nije imao zapaženijih

uspjeha. Izuzev ovih kazivanja, nema nikakvih pisanih dokumenata o aktivnostima odbojkaša iz tog doba.

Poslije rata, tačnije početkom 1946. godine u Budvi, tihom primorskom gradiću, formiran je inicijativni odbor za pripremu Skupštine, koja će ponovo i osnovati Sportsko društvo. Skupština je ubrzo održana i Budva je ponovo dobila Sportsko društvo, pod starim imenom, »Mogren«. Među četiri kluba, koji su ga sačinjavali pominje se i odbojkaški klub, koji je po svemu više ličio na sekciju.

Časopis »Fiskulturnik« 22. septembra 1950. bilježi: »U Budvi je prošlog mjeseca održan odbojkaški turnir na kome su učestvovalе ekipe: Mogrena, Garnizona JNA, Studentskog ljetovališta i omladinskog ljetovališta Bosne i Hercegovine - ukupno 8 ekipa. Prvo mjesto pripalo je ekipi »Mogrena«.¹

Da je odbojka početkom pedesetih godina u Budvi pored fudbala i vaterpola bila vrlo popularan sport, potvrđuju novinski izvještaji sa turnira 1950. i 1951. godine.

U »Pobjedi« od 18. avgusta 1950. navodi se da je u Budvi održan odbojkaški turnir na kome je učestvovalo 8 ekipa, među kojima i dvije ekipe »Mogrena«: »Mogren I« i »Mogren II«. Na pomenutom turniru prvo mjesto, sa 6 bodova, osvojila je ekipa »Mogren I«.²

Istog dana igrači »Mogrena« odigrali su prijateljsku utakmicu sa ekipom »Petrovca« i pobijedili sa 3:2. U izvještaju sa ove utakmice u »Pobjedi«, između ostalog, stoji: »Juče pred masom gledalaca održan je susret u odbojci između gornjih ekipa koji je završen u pet setova u korist »Mogrena«... Kod »Mogrena« su se istakli Mušura i Rakočević, a kod »Petrovca« dva studenta iz odmarališta. Na turniru održanom u Budvi 4. oktobra 1951. godine na kome je učestvovalo 7 ekipa: SD »Arsenal« -

Tivat, SD »Radovići - Krtole , »Gimnastičarsko društvo« - Kotor, »KNOJ« - Budva i dvije ekipe »Mogrena«... U finalnom susretu sastale su se ekipe »Arsenala« i Kotoru. Pobijedio je »Arsenal« 2:0 i osvojio prvo mjesto. Drugo mjesto pripalo je Kotoru a treće »Mogrenu«.³

Sasvim je izvjesno da je »Mogren« prve zvanične utakmice odigrao na Petom republičkom prvenstvu Crne Gore, održanom u Baru, uz učešće 5 ekipa. Pod naslovom »ŠTA JE POKAZALO OVOGODIŠNJE PRVENSTVO«, »Pobjeda« u opširnom prilogu, između ostalog, donosi: »Promenljivost forme u toku samo dva dana takmičenja vidno je ispoljena. I ma dosta primjera za to. Nema nijedne ekipe bez poraza. Desilo se i to da posljednji sa tabele »Mogren« pobijedi »Radnički« iz Ivangrada koji se nalazio na trećem mjestu, a ovaj opet prvaka »Mornara«. Zar bi se ekipi koja je uigrana i koja se solidno pripremila za prvenstvo desilo da poslije vođstva 14:5 izgubi set, kao što se to desilo »Radničkom« u susretu sa »Mogrenom«... Ekipe »Budućnosti« i »Mogrena«, iako ne mnogo, zaostajale su za ostalim.«⁴

U pomenutom novinskom izvještaju ne pominju se sastavi ekipa. Po sjećanjima savremenika i ondašnjih zaljubljenika u ovu igru, tadašnji »Mogrenov« sastav je izgledao ovako: Tripo Mušura, Sveto Jurić, Pavle Čučka, izvjesci Rakočević (sin vojnog lica), Marko Živković, Dušan Jovanović, Miloš Trifunović i Branko Brajak.

Slika 2. Sastav odbojkaškog kluba »Avala« iz 1979. godine.

Stoje: Rabrenović, Dejanović, Janović, Svitlica, Jovanović, Fabris i Stepić. Čuće: Nikoia Zenović, Zoran Zenović, Ivo Zenović i Marović.

Zahvaljujuć fotografiji, snimljenoj 1956. u trenutku kada su odbojkaši »Mogrena« čekali u budvanskoj luci brod (koji je saobraćao na relaciji Rijeka - Bar), za odlazak na Osmo republičko prvenstvo, odigrano i ovog puta u Baru, sa sigurnošću možemo objaviti sastav Mogrena«: Savo Svitlica, Zoran Filotić, Pavle Čučka, Marko Žvković, Sveto Jurić, Tripo Mušura, Branko Pičan i Niko Savičić.

4.2. Period razvoja od 1976 - 1997

Odbojka se u Crnoj Gori krajem pedesetih pa sve do polovine sedamdesetih godina, izuzimajući donekle Nikšić, nalazi u velikoj krizi, što se, naravno ispoljava i u Budvi. Doduše, odbojka se sedamdesetih godina igrala posebno za vrijeme ljetnjih

Slika 3. Ekipa "Avala" posle smene generacije iz 1981. Godine

Stoje: Vujačić, Ilić, Strugar, Sekretar Veljko Marović

Čuče: Ivanović, Marović, Brajak, Popović, član uprave kluba Ivanović

mjeseci na odbojkaškom igralištu kod »Riječkog odmarališta«. Ponajviše zahvaljujući Dragomiru Draganu Stepiću, koji polovinom 1976. godine dolazi u Budvu, 1976. osnovan je odbojkaški klub »Avala«, čiji je prvi predsjednik bio Milenko Šljivančanin, direktor hotela »Avala« - inače generalnog sponzora kluba.

U istoriji budvanske odbojke, 14. maj 1977. ostaće zapisan kao dan kada je »Avala« odigrala prvu prvenstvenu utakmicu. Bilo je to na prvom

turniru Republičkog prvenstva, odigranom u Budvi, na odbojkaškom igralištu kod hotela »Internacional«, protiv ekipe »Centro-Jadran« iz Bara, kada-su Budvani uknjižili i prvu prvenstvenu pobjedu od 2:0 (15:11, 16:14). Na toj utakmici za »Avalu« su nastupili: Svitlica, Stepić, Janović, Jovanović, Rabrenović, Nikola, Zoran i Ivo Zenović, Dejanović, Fabris i Marović.

Na kraju četvrtog turnira »Avala« je prvi nastup u Republičkoj ligi završila na drugom mjestu, sa 16 bodova.

U sljedećem prvenstvu, koje je igrano po liga - sistemu, 1978/79, pored Dragana Marovića i Predraga Dejanovića, prvom timu priključeni su i juniori Đorđe Brajak, Vladimir Strugar, Rajko Strahinja i Dragan Laušević, a malo kasnije i Vasko Radulović. Krajem godine mladi odbojkaši »Avale«: Marović, Dejanović, Strugar, Brajak i Radulović debitovali su u omladinskoj reprezentaciji Crne Gore na Prvenstvu republika, u Prilepu od 1. do 4. decembra.

U četiri prethodna prvenstva »Avala« se nalazi u vrhu crnogorske odbojke. Odlučujući korak ka višem rangu odbojkaši iz Budve napravili su 1982, kada osvajaju prvo mjesto i obezbjeđuju plasman u Drugu saveznu ligu - grupa Istok. Marta 1982, umjesto dotadašnjeg trenera Dragana Stepića, u klub stiže bivši igrač sarajevske »Bosne« Dragan Klarić, koji svojim bogatim igračkim iskustvom predstavlja i okosnicu igre budvanskih odbojkaša. Veliki doprinos afirmaciji kluba u ovom periodu dao je neumorni pregalac Veljko Marović. Poslije trijumfalnog ulaska u Drugu saveznu ligu, umjesto zasluženog odmora, odbojkaši »Avale« odlaze na omladinsku radnu akciju »Ibar - Lepenac«, na Kosovo. Početak prvenstva u saveznom rangu takmičenja igrači »Avale« dočekuju u nepromijenjenom sastavu i sa odsluženja vojnog roka im se vraćaju Predrag Ilić i Vladimir Strugar. Sastav »Avale« izgleda ovako:

Vladimir Strugar, Predrag Ilić, Predrag Dejanović, Milan Simić, Dragan Marović, Nebojša Pešić, Robert Viola, Radenko Marović, Đuro Tičić, Saša Ivančević i Dragan Klarić (koji je ujedno i trener). Zbog reorganizacije odbojkaških liga, iako sedmoplasirana ekipa (»Avala« 2010/11 37:79 20) »Avala« je morala napustiti drugoligaško takmičenje i vratiti se u Crnogorsku ligu. U Republičkoj ligi odbojkaši iz Budve nemaju ravnopravnog protivnika. Već naredne sezone, 1983/84, osvajaju prvo mjesto.

Godina 1984. biće zapamćena kao godina defilea trenera. Za nepuna tri mjeseca u klubu su se promijenila čak četiri trenera: Dragan Klarić, Dragoslav Sirotnović, Mićan Ilić i na kraju Dragan Drobniak. Na kvalifikacionom turniru, u Skoplju od 25. do 27. maja, Budvani pojačani Stevanom Vujasinovićem (višestrukim reprezentativcem Jugoslavije) i Željkom Brekalom (bivšim igračem sarajevske »Bosne«) ne uspijevaju da izbore ulazak u Drugu saveznu ligu. Iste godine pobjedom protiv »Budućnosti«, na finalnom Kupu Crne Gore, u Budvi (19. do 20. maja) »Avala« prvi put osvaja pobjednički pehar ovog kupa. Sljedeće sezone, 1984/85., ponavlja se ista priča samo sa drugim akterima. Poslije novog osvajanja prvog mjesta u Republici, slijedile su nove kvalifikacije, ovog puta u Kotoru. U konkurenciji pet ekipa, odbojkaši iz Budve zauzimaju skromno četvrto mjesto, sa samo dva boda. I onda, po pravilu kada je najteže, kada svi klonu duhom, tu je Veljko Marović, da neiscrpnom energijom svima podigne moral i predloži načine izlaska iz krize. I u sljedećoj sezoni »Avala« trijumfalno završava takmičenje u Crnogorskoj ligi. Dolaze nove kvalifikacije, u Požarevcu, od 23. do 25. maja 1986. godine. Uprava kluba angažuje jednog od najboljih jugoslovenskih igrača Aleksandra Tasevskog, dok treći put dres Budvana, na kvalifikacijama, oblači Stevo Vujasinović. Uz ranije prispjelog tehničara

Svetislava Peicu, stvoren je jak i moćan tim spreman i za mnogo veća iskušenja. Tim je sa klupe vodio dr Drago Tomić,

Slika 4. Stoje: Veljko Marović, Nebojša Pešić, Vladimir Strugar, Predrag Dejanović, Radenko Marović, Dragan Klarić Čučić: Predrag Hić, Šemsedin Ahmedović, Milan Simić, Dragan Marović, Saša Ivančević

raniji trener jugoslovenske reprezentacije. U presudnom meču, protiv bivšeg prvaka Jugoslavije »VGSK« iz Velikog Gradišta, odbojkaši »Avale«, predvođeni Aleksandrom Tasevskim i Draganom Klarićem, zabilježili su tijesnu ali značajnu pobjedu od 3:2

(10:15, 16:14, 12:15, 15:12, 15:9) i izborili plasman u Drugu ligu. »Avala« je u Požarevcu nastupila u sastavu: Tasevski, Klarić, Vujašinović, Ilić, Dejanović, Pejica, Mičeta, D. Marović, R. Marović, Strugar.

Mladići »Avale« bili su nedvojbeno najpopularniji i najomiljeniji sportisti u 1986. u Budvi. Odbojkaški klub proglašen je za najbolji sportski kolektiv grada. Veljko Marović za najboljeg sportskog radnika, a Dragan Klarić za najboljeg sportistu Budve!

U Drugoj ligi, 1986/87, nije bilo slabe ekipe, a u njoj je igralo i nekoliko bivših prvoligaških sastava. Osim novog trenera Dragana Drobnjaka, jedina »Avalina« pojačanja bila su braća Mile i Nebojša Mladenović, igrači skopskog »Vardara«, koji su iz Skoplja dolazili dan pred utakmicu. Ipak, i u ovako jakoj konkurenciji »Avala«, na kraju prvenstva, zauzima sedmo mjesto, sa 20 bodova. Klub stasava u sigurnog drugoligaša. Iz sezone u sezonu igra sve bolje i bolje. Dobre igre prati i dobra organizacija kluba. U Budvi se već stidljivo šapuće i o prvoj ligi. Novi igrači koje angažuje klub su provjereni prvoligaški prvotimci. Shodno tome, u sezoni 1987/88, uprava angažuje Sabahudina Peljta, Branislava Vlahovića, Srđana Mladenovića i ponovo braću Mladenović. Ovako komponovan tim uhvatio se u koštac sa renomiranim ekipama »Crvene zvezde« i »Spartaka« u borbi za prvo mjesto, koje direktno vodi u Prvu saveznu ligu. Na kraju prvenstva odbojkaši »Avala« ipak su se morali zadovoljiti trećim mjestom.

Period koji dolazi karakterišu brojne promjene u trenerskom i igračkom kadru. Umjesto Klarića, trenersku palicu preuzima Sabahudin Peljto, koji je ujedno i najbolji igrač tima. Pored osvojenog četvrtog mjesta na kraju prvenstva 1988/89 ostaće upamćena kao godina igračkog procvata mladog Gorana Vujevića. Na kraju sezone kormilo kluba preuzima Aleksandar Tasevski, a u Budvi sazrijeva ideja da je kucnuo čas za ponovni pohod na Prvu ligu. Dovođenjem Vladimira Milačića, Časlava Đurovića, u polusezoni i Gorana Jankova (reprezentativca Jugoslavije), stvoren je jak kolektiv. Na zahtjev trenera Tasevskog, treninzi i utakmice održavaju se u Tivtu. »Avala« prvi put prelazi jugoslovensku granicu odlazeći na zimske pripreme u Katowice (Poljska). Ali, na žalost, na kraju ipak, kockice negdje nisu bile dobro složene.

Sa 10 bodova zaostatka, iza prvoplasirane trsteničke »Prve petoletke«, »Avala« zauzima treće mjesto, sa 32 boda.

A onda se u jugoslovenskoj odbojci otvara »slučaj Vujević«. Goranove briljantne igre u »Avalinom« dresu, sjajni nastupi na Balkanijadi, Evropskom i Svjetskom prvenstvu u omladinskoj reprezentaciji Jugoslavije izmamljivali su čežnjive uzdahe odbo kaških sladokusaca. Svi vodeći klubovi, bez izuzetka, otvoreno su izražavali želju da ga dovedu u svoje redove. Kada je formalno već sve bilo završeno na relaciji »Vojvodina« - »Avala«, odjednom se, nenajavljeno, u transfer uključio »Partizan«. Izbila je velika afera, cio slučaj je epilog dobio kod Osnovnog suda udruženog rada u Beogradu, koji je 24. septembra 1990. presudio da je Goran Vujević igrač »Partizana«.

Godinu 1990/91 u klubu svi nastoje da što prije zaborave. Bez skoro kompletne prve postave, bez trenera Tasevskog, sa upravom umornom od »slučaja Vujević«, dovedeno je u pitanje i dalje takmičenje ekipe. Kao džoker, u posljednji čas, pojavljuje se mladi trener Đorđe Brajak, a Kompanija »Loza tours« u kojoj je profesionalno bio zaposlen direktor kluba Nikola Zenović, preuzima finansijsku brigu nad klubom. Kompletno prvenstvo ekipa je odigrala sa devet, a bilo je i mečeva na kojima Brajak nije mogao da računa na više od sedam igrača. Na kraju osvojeno sedmo mjesto može se uporediti, s obzirom na sve okolnosti, sa najvećim dotadašnjim uspjesima kluba. Spomenimo devetoricu »odvažnih« koji su napravili ovakav rezultat: Ilić, Ivančević, Pajković, Đurović, Jovović, Tučević, Luka i Željko Liješević, Branko Vujović i, kasnije, Tičić.

Čvrsto riješeno da ne ponovi prethodne greške, predsjedništvo kluba blagovremeno kreće s pripremama za predstojeću sezonu. Priznanje za rad odaje treneru Brajaku, a na njegovo mjesto ponovo angažuje

Dragana Drobnjaka. U dresovima »Avale«, prvi put, nastupila su i dvojica internacionalaca - Ukrajinci Viktor Kaliberda i Viktor Romanov. Stižu i dvojica igrača »Budućnosti« Draško Ražnjatović i Darko Vlahović, a poslije tri godine tu je ponovo i Nebojša Mladenović iz skopskog »Vardara«. Kraj prvenstva »Avala« dočekuje na prvom mjestu sa optimalnim učinkom -18 utakmica, 18 pobjeda (»Avala« 18 18 0 54:7 1997:747 36). A onda se u jugoslovenskoj odbojci prvi put igrao plej-of za plasman u Prvu saveznu ligu.

U plej-of igrači »Avale« ulaze pretjerano samouvjereno i opušteno, što im se na kraju i osvetilo. Slijede porazi, prvi na domaćem terenu protiv »Smedereva« (2:3), zatim dva još čudnija od anonimne ekipe »Trudbenika« i naposljetku odlučujući protiv »Smedereva« u Smederevu. Sa 40 bodova, dva manje od lidera »Smedereva«, na kraju prvenstva Budvani su se morali zadovoljiti drugim mjestom.

Međutim, »Avala« je postala prvoligaš kada se to najmanje očekivalo. Zbog raspada bivše Jugoslavije, kao drugoplasirana ekipa Druge savezne lige, »Avala« stiče pravo da se naredne sezone takmiči u Prvoj odbojkaškoj ligi, koju sačinjavaju klubovi iz Srbije i Crne Gore. Tako se dugogodišnji san odbojkaša i odbojkaških radnika neočekivano ispunio. Poslije skoro petogodišnje pauze, na klupi »Avale« opet se pojavio Dragan Klarić. Uprava kluba brižljivo je odradila prelazni period. Iz novosadske »Vojvodine« stižu jugoslovenski reprezentativac Strahinja Kozić i Igor Mladenović, ugovor potpisuje i Boško Mačužić iz »Crvene zvezde«, Miodrag Uzelac dolazi iz Rijeke, Aleksandar Turanjanin iz Ljubinja. Sa malim zakašnjenjem, vjernost Budvanima potpisuje i internacionalac Goran Gavrilović. »Avala« je sve utakmice morala da igra na Cetinju, pa prednost domaćeg terena u prvoj godini igranja u najelitnijoj odbojkaškoj ligi neće biti njen saveznik. I pored dobre igre na

startu, uslijedili su porazi od aktuelnog šampiona »Vojvodine«, potom od »Crvene zvezde«. Prvi dio prvenstva »Avala« završava na sedmom mjestu sa samo jednom pobjedom protiv »Ribnice« iz Kraljeva. U polusezoni ponovo dolazi do smjene trenera. Trener Klarić podnosi ostavku, a na njegovo mjesto sjeda ponovo Dragan Drobnjak. Kraj prve godine igranja u Prvoj ligi »Avala« završava na šestom mjestu sa 6 bodova. Poslije razigravanja u plej-ofu Budvani se zaustavljaju na sedmom mjestu sa 14 bodova što je značilo razigravanje u plej- autu, za očuvanje prvoligaškog statusa, protiv drugoplasirane ekipe iz Prve B lige. U obje utakmice »Avala« je bila bolja od »Studenta« i tako je sačuvala pravo da se i naredne godine takmiči u društvu najboljih jugoslovenskih ekipa. Ipak, klub potom napušta kompletna prva postava, a po običaju, uslijedila je i smjena na klupi. Umjesto Drobnjaka, na vrelu trenersku klupu zasijeda Branko Berak iz Zrenjanina, ali ne zadugo. Beraka u polusezoni zamjenjuje ponovo Klarić. Na kraju prvenstva klub doživljava debakl. Ispada iz Prve lige, bez ijednog boda, osvojivši samo pet setova, izborivši prosječno samo 7,5 poena po odigranom setu.

Sa novim, oslabljenim ali i poniženim timom, poslije loših rezultata iz ranijeg prvenstva »skrpljenim« pred samo prvenstvo, ponovo sa dva Ukrajinca Igorom Šhljatičenkom i Jurijem Sadovskim, »Avala« startuje u sezoni 1993/94, koju završava na šestom mjestu sa 10 bodova. Na kraju plej-ofa zadržava isto mjesto sa 18 bodova.

Mnogo novih imena, a stara priča, bila bi kratka ocjena narednog prvenstva u Prvoj B ligi. Za novog trenera dolazi mladi, neafirmisani, ali ambiciozni trener Zdravko Krpović. Sa pojačanjima, internacionalcem Rusevom Najdanevim, Dušanom Ilićem, Dejanom Manojlovićem iz »Crvene zvezde«, sa Predragom Đonovićem i Rankom Mikanovićem, ali bez Ivančevića i Ilića, domaćih igrača, kraj prvenstva »Avala« dočekuje,

i pored ambicioznih najava na startu, na »skromnom« petom mjestu, sa 22 boda.

Prvi put, poslije 22 godine postojanja, izgradnjom sportske dvorane, klub ima optimalne uslove za rad. Stručni rad poslije toliko godina prvi put se mogao planirati - najzad se moglo trenirati onoliko koliko traže vrhunski rezultati. Stvara se jaka Uprava na čelu sa Draganom Marovićem, direktorom kluba. Naziru se konture moćnog i modernog kluba, začete po evropskim sportskim standardima. Novi pokušaj ulaska u Prvu ligu, nažalost, nije uspio i pored renomiranog igračkog kadra. U prelaznom roku, ugovor sa klubom potpisali su takvi igrači kao što su: Oleg Ostapec, Saša Rendić, Nebojša Đenić, Branislav Cvitković i Srđan Petković. Na kraju prvenstva ekipa osvaja drugo mjesto, iza »Mladog radnika«. Kao drugoplasirani igraju baraž protiv sedmoplasiranog tima savezne lige »Futog - Meditex« u pokušaju da ponovo izbori prvoligaški status. Na kraju prvenstva tim napušta trener Krpović. Uprava povjerenje ukazuje Đordu Brajaku, kome u pomoć priskače trener »Budućnosti« Veselin Vuković. Međutim, bez željenih rezultata. Od trimeča odbojkaši iz Futoga u dva puta su bili bolji i zaslužno sačuvali prvoligaški status.

4.3.Period razvoja i navećih sportskih uspjeha

Poslije pune 21 godine postojanja na sjednici Skupštine kluba održane 1997. godine klub mijenja ime »Avala« i po generalnom sponzoru dobija ime »Budvanska rivijera«. Angažovanjem Veska Vukovića, bivšeg trenera »Budućnosti« i omladinske reprezentacije Jugoslavije, uprava je jasno signalizirala da je raskrstila sa dotadašnjom praksom česte smjene

trenera. Dolazak Ilije Nikolića, Vase Mijića i Olega Bojeviha, igrača koji su u minuloj sezoni igrali u podgoričkoj »Budućnosti«, bila je najčvršća garancija za dobre igre i vrhunske rezultate. Da su najbolja ekipa u Prvoj B ligi, da se u klubu radi stručno i kvalitetno, dokazale su već utakmice jesenjeg dijela šampionata. Iz sedam mečeva izabranici trenera Vukovića osvojili su svih 14 bodova, sa minimalnom set razlikom 21:0. Na kraju, bez poraza i sa dva izgubljena seta »Budvanska rivijera« završava regularni dio prvenstva. (»Budvanska rivijera« 14 14 0 42:2 649:333 28). Poslije plej-ofa, ponovo postaju prvoligaši. Da i u Prvoj ligi neće igrati epizodnu ulogu budvanski odbojkaši nagovjestili su na polufinalnom turniru Kupa Jugoslavije, od 24. do 26. oktobra u Beogradu, posebno pobjedama protiv »Parizana« i »Mladog radnika« oba puta sa po 3:2. Nakon poraza od »Crvene zvezde« (3:0), plasman za finalni turnir odlučivala je set razlika.

Poslije trijumfalnog ulaska u društvo najboljih »Budvanska rivijera« je dolaskom aktuelnog reprezentativca Igora Vušurovića, omladinskog reprezentativca Časlava Peroševića, kao i Vasa Mijića i Dragana Bonića, znatno osvježila i ojačala svoje redove. Poslije četiri godine, opet su zaigrali u Prvoj ligi, ali sad puno angažovanije i sa mnogo većim ambicijama. Početak prvenstva mnogo je obećavao. Uslijedile su dvije pobjede protiv »Borca« i »Ribnice« u Kraljevu. Pobjeda u četvrtom kolu, protiv »Partizana« u Beogradu'svrstala ih je u glavne favorite za sami vrh tabele.

Još jedan datum ostaće nezaobilazan u istoriji budvanske odbojke. Naime, 9. januara 1999. godine u Požarevcu, protiv »Mladog radnika«, odbojkaši »Budvanske rivijere« odigrali su prvu utakmicu po novim pravilima i zabilježili pobjedu 3:0 (20:25,15:25,14:25).

Poslije odigranog drugog kola plej-ofa, tačnije poslije 16 kola prvenstvo je prekinuto, nakon napada NATO alijanse na našu zemlju i više nije nastavljano. Na sjednici Predsjedništva OSJ, 20. aprila 1999, odlučeno je da se plasman računa na osnovu mjesta osvojenog na tabeli na dan prekida prvenstva. Kao četvrtoplasirana ekipa (»Budvanska rivijera« 16 7 9 29:33 1170:1166 23), »Budvanska rivijera« stekla je pravo učešća u Kupu CEV-a.

Odbojkaški klub »Budvanska rivijera« izrasta u moćan, dobro oraganizovan klub, a Budva postaje prepoznatljivo mjesto na odbojkaškoj mapi Jugoslavije. U novo prvenstvo, u sezoni 1999/2000, klub ulazi sa neskrivenim ambicijama, kako na domaćoj tako i na međunarodnoj sceni.

Kako to obično i biva, u prelaznom roku, dolazi do seobe, ali i dolaska novih igrača. Reprezentativci Igor Vušurović i Vasa Mijić napuštaju Budvu, isto čine Rendić i Cvitković, dok se od aktivnog igranja oprostio Saša Ivančević, koji zasjeda u fotelju sportskog direktora. Uprava kluba dobro je odradila posao u prelaznom roku: Siniša Reljić, Aleksandar Vuksanović i Tomislav Popović, postali su novi članovi budvanskog prvoligaša.

Zbog katastrofalnog zemljotresa koji je zadesio Grčku, samo dva dana prije početka odložen je veliki međunarodni turnir, koji je trebalo da bude odigran od 8. do 10. septembra. Na turniru je bio planiran nastup grčkih ekipa »Panatanaikosa« i »Patrasa«. Umjesto učešća na tom turniru, u Budvi je gostovala italijanska ekipa »Magna Grecia« sa našim reprezentativcem Slobodanom Kovačem i Di Pintom Vićencom, najkreativnijim trenerom svijeta.

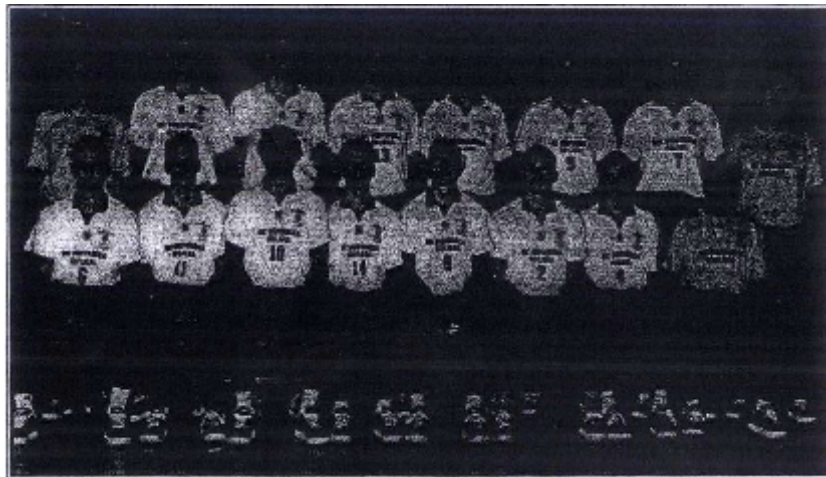
Pobjedom protiv višestrukog šampiona Jugoslavije, »Vojvodine«, najbolje odbojkaške ekipe posljednje decenije u našoj državi, 2. oktobra,

sa 3:1 (25:16, 25:27, 25:21,25:19), izabranici trenera Veska Vukovića uspješno počeli trku u ovoj takmičarskoj sezoni. Snagu odbojkaša iz Budve na svojoj koži osjetili su, i to na svojim parketima, prvo odbojkaši »Partizana«, potom i »Crvene zvezde«. Osvajanjem prvog mjesta na kraju jesenjeg dijela prvenstva u Prvoj saveznoj ligi, ispisana je nova stranica u 25-godišnjoj istoriji kluba. Sredinom novembra došao je prvi neuspjeh. Na polufinalnom turniru Kupa Jugoslavije, u Smederevu, i pored realno očekivanog uspjeha, uslijedila su tri poraza: prvi od »Smedereva« (3:1), zatim od »Partizana« (3:1) i na kraju od »Vojvodine« (3:2).

Nakon kvalifikacionog turnira KUP-a CEV-a, od 10. do 12. decembra, »Budvanska rivijera« punim jedrima zaplovila je ka odbojkaškim centrima Evrope. Poslije nedolaska ekipe »CSK-a« iz Moskve, predstavnici Portugalije »Esmoric« (3:1) i Bosne i Hercegovine »Sinpos« (3:0), nisu bili ravnopravni rivali jugoslovenskom predstavniku. U osmini finala ovog renomiranog evropskog takmičenja odbojkaši »Budvanske rivijere« za protivnika su dobili vodeću belgijsku ekipu »Kriack« iz Ruselara. Belgijanci predvođeni Van der Horstom, Kristinom, Koenom...12. januara u Briselu slavili su pobjedu 3:1 (23:25, 25:17, 25:16, 25:11). U drugoj utakmici odigranoj 19. januara 2000. u Budvi pobjeda je pripala »Budvanskoj rivijeri« rezultatom 3:1 (25:21,24:26,25:23,25:19). Poen količnik odlučio je da se odbojkaši iz Budve oproste od daljeg takmičenja u Kupu CEV-a.

Kada se očekivao nastavak dobre igre, u proljećnom dijelu prvenstva, uslijedili su nenadani porazi, od »Milicionara« u Budvi, »Budućnosti« u Podgorici, »Ribnice« u Kraljevu, »Borca« u Budvi i »Smedereva« u Smederevu. To je bilo dovoljno da se prvo mjesto na kraju prvenstva prepusti ekipi »Vojvodine«, drugo »Milicionaru«, koji su sakupili po 32

boda, dok je »Budvanska rivijera« zauzela treće mjesto sa 30 bodova (12 pobjeda i 6 poraza). Kao trećeplasirana ekipa u četvrtfinalu plej-ofa, za protivnika su imali neugodnu ekipu »Smedereva«. Prvo su odbojkaši »Smedereva« pobjedom u »Smederevu«, 18. marta, rezultatom 3:2 došli u vodstvo 1:0 u pobjedama, a samim tim stekli i psihološku prednost pred dvije predstojeće utakmice. Poslije velike borbe i

Slika 5. OK Budvanska rivijera ■ sezona 1999/2000

Stoje:šef stručnog štaba Vuković, Majdak, Perošević, Zatrić, Giljača, Vujović, Vuksanović, pomoćni trener Pajković. **Sjede:** Bonić, Janović, Reljić, Marović, Popović, Nikolić, Mijović, kondicioni trener Eraković.

pobjede sa 3:1, 21. marta, odbojkaši iz Budve, pred svojim navijačima, izjednačili su rezultat na 1:1 u pobjedama, da bi 24. marta u trećoj, odlučujućoj, utakmici poslije pobjede 3:2 (25:22, 26:24, 18:25, 21:25, 15:6) izborili plasman u polufinale.

U polufinalu ih je čekala ekipa »Milicionara«. Ovog puta igrači »Budvanske rivijere«, dvije utakmice su odigrali na gostujućem terenu. Da je ekipa »Milicionara« neugodan protivnik budvanskim odbojkašima, vidjelo se već na prvom meču, koji su Budvani riješili u svoju korist sa 3:2. Međutim, u dva preostala duela, u Hali sportova na Novom

Beogradu, odbojkaši »Milicionara« ubjedljivim pobjedama od po 3:0 eliminisali su »Budvansku rivijeru« iz daljeg takmičenja.

U 2001-oj godini, mnogi sportovi u gradu proživljavaju teške dane ali odbojka postaje zaštitni znak, ponos i prestiž Budve i to sa razlogom. Nakon zavšetka regularnog dijela šampionata u Prvoj ligi, igra se mini-liga koja nije donijela ništa novo. Budvanska rivijera je ubedljivo bila na vrhu i sa velikim optimizmom čekala početak plejofa.

U polufinalu budvanski odbojkaši su bili bolji od kolega iz Podgorice i sa rezultatom od 2:0 u pobjedama izborili plasman u finale šampionata, gdje ih je čekao beogradski "Milicionar".

Finalna serija nije počela dobro po odbojkaše "Budvanske rivijere". Poraz u prvom meču i to u Budvi, ispostaviće se kasnije, nije mnogo uticao na igrače. Naredne tri utakmice Budvani prilično lako i sasim zasluženno riješavaju u svoju korist i tako donose dugo čekanu titulu šampiona. U Beogradu 5.maja pehar su podigli: Perošević, Marković, Giljača, Popović, Kozić, Marović, Kardaš, Zatrić, Reljić, Drobnjak, Janović, Majdak. Trener: Vuković

Poslednjih dana odlazeće 2001.godine šampionskoj titulu pridodali su i krunu osvajača Kupa. U polufinalnom meču, prilično uverljivo savladan je "Itison" iz Ivanjice rezultatom 3:0. U velikom finalu savladana je novosadska "Vojvodina" rezultatom 3:1, nakon čega je u ovoj trofejnoj godini podignut još jedan pehar. Osvajači kupa iz 2001-e godine: Perošević, Marković, Lazić, Mijović, Kozić, Vorkapić, Kardaš, Tomić, Majdak, Janović, Zatrić, Marović. Trener: Vuković

Sezona 2002/2003 ostaje upamćena po još jednom peharu, namjenjenom osvajaču nacionalnog Kupa, čini se lakše nego ikad Budvani su stigli do pehara.

U polufinalu "Partizan" je bio nemoćan ali šta tek reći za odbojkaše Budućnosti koji su ifinalu najavljivali spektakl. Dvije ubjedljive pobijede, rezultatom 3:0 i pehar je ostao u Budvi još godinu dana. Tim "Budvanske rivijere" na završnom turniru sačinjavali su: Peršević, Marković, Lazić, Mijovic, Ristić, Nikolić, Majdak, Mijić, Gavrančić, Janović, Marović, Matković. Trener: Pajković.

Dugo su ljubitelji odbojke u Budvi čekali na evropski uspjeh svojih odbojkaša. Međutim kada to niko nije očekivao, Budvani su napravili podvig, u drugom po jačini odbojkaškom takmičenju CEV KUPU. Blago naklonjen žrijeb i odlična forma u momentima kada je to bilo najvažnije bili su dovoljni da u prva tri dvomeča padnu: Maribor, Kapošvar i Radnički u odlučujućem dvomeču za plasman na fajnl for Budvane je čekala podgorička "Budućnost". Budvani su bili poraženi u prvom meču čelendž runde ali su u revanšu prosto počistili najveće rivale sa parketa i nakon zlatnog seta obezbedili sebi put u Rim na završnicu ovog takmičenja. U polufinalu Budvani su naišli na jači i bolji belgijski "Noliko mazeik" i pretpijeli ubedljiv poraz 3:0. Ipak u meču za treće mjesto pobijedili ruskog "Fakela". Bronzanu medalju u Rimu osvojili su: Zatrić, Goncales, Ristoski, Ćaćić, Reft, Stefanov, Renovica, Cvetanov, Kempbel, Ćuk, Dabović i Alderman. Trener: Milenkoski.

Sezona 2008/2009 sigurno će ostati upisana zlatnim slovima u istoriji budvanske odbojke. Nakon proglašenja nezavisnosti Crne Gore u odbojkaškom šampionatu Budućnost je predstavljala nepremostivu prepreku za Budvane. Međutim, u ovu sezonu odbojkaški radnici Budve, ulaze sa samo jednim ciljem stvoriti jak i moćan tim koji će nakon osam

godina Budvi donijeti naziv šampiona države.Čovjek, koji je i prije osam godina donio jedino titulu u Budvu ponovo se vratio na mesto uspijeha. Veselin Vuković je postavljen za šefa stručnog štaba a uskoro u klub stiže i proslavljeni srpski reprezentativac Slobodan Boškan, koji je ujedno i promovisan u kapitena ekipe. Regularni dio šampionata odbojkaši Budvanske rivijere završavaju na vrhu tabele sa svim pobjedama i sve misli okreću ka finalu plejofa. Budvani koriste prednost domaćeg terena i u prvom meču pobjeđuju "Budućnost" sa 3:1. U Podgoricu odlaze odlučni da naprave brejk. Ipak bivši šampion to nije dozvolio i savladao je protivnika 3:2. Međutim to je bio poslednji trzaj odbojakaša Budućnosti u ovoj sezoni. Budvani, prvo u Budvi sa 3:0, a zatim i u gostujućoj Morači sa 3:1 zaslužno pobjeđuju protivnika. Prvu titulu u nezavisnoj Crnoj Gori za "Budvansku rivijeru" osvojili su: Boškan, Hoho, Ćaćić, Zatrić, Janović, Dabović, Bagarić, Ćulafić, Renovica, Jurišić, Stanković, Ćuk, Medenica, Rugovac i Musabegović. Trener: Vuković.

Poslije uspijeha iz sezone 2008-2009, budvani u skoro istom sastavu uspijevaju da osvoje prvenstvo i Kup Crne Gore u sezoni 2009-2010.

5. Perspektiva kluba

Stručni štab i igrači OK "BUDVANSKA RIVIJERA"

Prvi tim OK "BUDVANSKA RIVIJERA" sezona 2010 / 2011

Vojin Ćaćić

Božidar Ćuk

Rade Papović

Gojko Ćuk

Veljko Petković

Milan Jurišić

Nikola Renovica

Konstantin Ćupković

Simo Dabović

Balša Radunović

Sebastijan Škorc

Francesco Biribanti

Edin Musabegović

Alexandr Szhafranovich

Milan Marković

Stručni štab

Šef stručnog štaba: Veselin Vuković

Statističar: Panagiotis Kountourdis Pomoćni trener: Predrag Ćorluka

Fizioterapeut: Zdravko Filipović

Ako se uzmu obzir veliki uspesi u domaćem prvenstvu i na međunarodnoj sceni u proteklom periodu kao i starosna struktura igrača pred klubom je lepa budućnost.

6. Zaključci

1.1930 godine osnovano je sportsko društvo Mogren koji su ,sačinjavali osim fudbalskog, vaterpolo, stonoteniski i odbojkaški klub za razliku od stonoteniskog kluba ,navodi se da je odbojkaški klub radio kratko i nije imao zapaženijih uspjeha.

2.Odbojkaski klub "Avala" osnovan je 1976 godine, ciji je prvi predsjednik bio Milenko Sljivančanin. Prvu prvenstvenu utakmicu odbojkaši Avale odigrali su 14 maja 1977godine na prvom turniru, republičkog prvenstva odigranom u Budvi.

3.Polije 21 godine postojanja na sjednici skupstine kluba održane 1997 godine klub mijenja ime "Avala" i po generalnom sponzoru dobija ime "Budvanska rivijera".

4.2001 godine "Budvanska rivijera" po prvi put osvaja titulu šampiona Jugoslavije pobjedom nad beogradskim "Milicionarom".

5.Posle prve titule nižu se uspjesi 2001. godine osvajač kupa Jugoslavije, 2002 godine osvajač kupa Jugoslavije, 2008. godine 3 mjesto Cev Kup, 2009 godine i 2010 godine šampioni Crne Gore.

6.Perspektivu kluba čine mladi igrači, šef stručnog štaba Veselin Vukovic i prateće rukovodstvo. Ako se uzme u obzir veliki uspeh u proteklom periodu, starosna struktura igrača kao i sigurne finansije pred klubom je lijepa budućnost

Literatura

1. Arhivska dokumentacija SD Mogren
2. Klaric D., Djordjevic Ž.: Monografija budvanskog sporta, izdavač informativni centar Budva, Budva 2000
3. www.okbudvanskarivijera.com